

กฎหมายรัฐธรรมนูญ

อำนาจในการก่อตั้งระบอบและองค์การทางการเมือง

ชินนทร์ มณีดำ

- อำนาจก่อตั้งระบอบและองค์การทางการเมือง ถูกใช้ครั้งแรกโดย **sieyes** ใช้อธิบายความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ
- อำนาจออกพระราชบัญญัติ หรือ อำนาจออกพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญ ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงใช้ร่วมกับรัฐสภา ไม่ใช่อำนาจ ก่อตั้งระบอบและองค์การทางการเมืองเนื่องจากรับมาจากรัฐธรรมนูญอีก ที่ อำนาจในการออกรัฐธรรมนูญหรือตรารัฐธรรมนูญจึงเป็นอำนาจที่ ไม่ใช่อำนาจเดียวกับอำนาจนิติบัญญัติ เพราะเป็นอำนาจที่มีอยู่ก่อน และเป็นที่มาของรัฐธรรมนูญ (หรือที่เรียกว่าอำนาจก่อตั้งระบอบและ องค์การทางการเมืองนั่นเอง)

- อำนาจก่อตั้งระบอบและองค์กรทางการเมือง (**constituent power**) คืออำนาจสูงสุด ไม่มีข้อจำกัด ซึ่งทำคลอดรัฐธรรมนูญ และรัฐธรรมนูญเป็นผู้ไปสถาปนากองคกรทางการเมืองทุกองค์กรอีกชั้นหนึ่ง

- ก.ลักษณะของอำนาจก่อตั้งองค์กรทางการเมือง
- 1.อำนาจก่อตั้งองค์กรทางการเมืองย่อมไม่มีข้อจำกัด แต่ทว่าองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นมา (ประมุขรัฐ อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร อำนาจตุลาการ) และรับมอบอำนาจจากรัฐธรรมนูญ ล้วนถูกจำกัดอำนาจในแง่ขอบเขตอำนาจ รูปแบบและการใช้อำนาจโดยรัฐธรรมนูญทั้งสิ้น

- จากแนวความคิดที่ว่าการใช้อำนาจขององค์กรที่รัฐธรรมนูญจัดตั้งขึ้นจะขัดรัฐธรรมนูญไม่ได้ จึงมีกระบวนการควบคุมกฎหมายที่สภาออกไม่ให้ขัดรัฐธรรมนูญ ด้วยเหตุนี้จึงถือว่ารัฐสภาเป็นองค์กรสูงสุดในระบบการเมืองไม่ได้ รวมทั้งประมุขของรัฐ คณะรัฐมนตรี และศาลล้วนอยู่ใต้รัฐธรรมนูญด้วยเช่นกัน (ความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ)

- 2.การใช้และการตีความรัฐธรรมนูญต้องดูเจตนารมณ์ของอำนาจก่อตั้งองค์กรทางการเมือง
- 2.1 สำหรับประเทศเอกราชอำนาจก่อตั้งองค์กรทางการเมืองนั้น ก็คืออำนาจอธิปไตยนั่นเอง
- 2.2 สำหรับประเทศที่ไม่เป็นเอกราชถือว่าอำนาจก่อตั้งองค์กรทางการเมืองอาจไม่ใช่อำนาจอธิปไตยในบางกรณี (เช่นการที่เมืองแม่ให้รัฐธรรมนูญแล้วจึงให้เอกราชแก่ฟิลิปปินส์ หรืออินเดีย

- 3 อำนาจก่อตั้งองค์กรทางการเมือง คืออำนาจออกรัฐธรรมนูญ อำนาจการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ เป็นอำนาจเปลี่ยนแปลงองค์กรและกระบวนการทางการเมืองที่รับมอบคุณมาจากอำนาจตรารัฐธรรมนูญดั้งเดิม จึงไม่ใช่อำนาจนิติบัญญัติเช่นเดียวกันกับการออกพระราชบัญญัติ จึงต้องมีกระบวนการพิเศษหรือองค์กรพิเศษ ซึ่งไม่เหมือนการออกกฎหมายธรรมดา

- ข.ที่มาของอำนาจก่อตั้งองค์กรทางการเมือง
- อำนาจสูงสุดล้วนพันไม่มีข้อจำกัดในการสถาปนารัฐธรรมนูญนี้เกิดได้จาก
- 1.หลังการปฏิวัติของประชาชน เช่นการปฏิวัติใหญ่ในฝรั่งเศส ค.ศ.1789
- 2.หลังประกาศเอกราช เช่นรัฐธรรมนูญอเมริกัน ค.ศ.1787
- 3.กรณีสถาปนารัฐธรรมนูญแล้วจึงให้เอกราชเช่น (ศรีลังกา ออสเตรเลีย มาเลเซีย)
- 4.พระมหากษัตริย์พระราชทานรัฐธรรมนูญ เช่นญี่ปุ่นในสมัยจักรพรรดิเมจิ
- 5.คณะรัฐประหารร่วมกับประมุขของรัฐ

- ง.ผลของการสถาปนาระบบรัฐธรรมนูญ
- เมื่อรัฐ รัฐหนึ่งมีรัฐธรรมนูญเกิดขึ้น ผลที่ตามมาคือ
- 1.รัฐธรรมนูญทำให้สภาพที่เป็นสภาพไร้กฎหมาย ไร้กฎหมาย วุ่นวาย เป็นสภาพที่มีกฎหมาย มีความสงบ มีความเรียบร้อย (เช่นกรณีปฏิวัติฝรั่งเศส หรือปฏิวัติเวียดนาม)
- 2.รัฐธรรมนูญก่อตั้งระบบกฎหมายขึ้นมา
- ระบบกฎหมาย **legal system** คือระบบการสร้างและการใช้บังคับกฎหมายแห่งกฎหมายที่มีผลบังคับให้คนในสังคมต้องปฏิบัติตามกฎหมายต่าง ๆ รัฐธรรมนูญสถาปนาระบบกฎหมายขึ้นทั้งระบบ เพราะรัฐธรรมนูญก่อตั้งองค์กรที่มีอำนาจออกกฎหมายระดับต่าง ๆ ตลอดจนองค์กรที่มีอำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ ดูคำวินิจฉัยคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญที่ 1-2 และ3-5/2550

- 3.แยกอำนาจจากตัวบุคคลเป็นของรัฐ

-